

Manželská láska ako spoločný projekt a úloha

Toto je tajomstvo lásky: milovať tak, aby ten druhý bol šťastný. Týmto spôsobom sa manželský vzťah a výchova detí buduje na solídnom základe vzájomného odovzdania sa. Nový, redakčný článok o ľudskej láske.

26.11.2015

Jednota je princípom životnej sily a plodnosti vo všetkých stupňoch

života. Rozpad svojím dopadom poukazuje na fyzickú smrť.

Keď ide o jednotu medzi mužom a ženou, ktorí majú vytvoriť rodinu, musí sa jednota uskutočňovať nielen na biologickom, ale aj na duchovnom základe. Manželská láska, aj keď začína citovým vzťahom, sa upevňuje pri budovaní spoločného života prostredníctvom jednoty cieľov, prianí a túžob. „Úplné telesné sebaodovzdanie by bolo lžou, keby nebolo znamením a plodom úplného osobného odovzdania, zahrňujúceho celú osobu i v jej časovej dimenzii. Keby si človek niečo vyhradzoval, napríklad možnosť rozhodnúť sa v budúcnosti ináč, už tým by jeho odovzdanie nebolo úplné.“¹

Bez zamilovanosti by ľudský druh len ťažko prežil, ale toto zamilovanie je len – alebo predovšetkým – okamih, ktorý predchádza láske trvalej. Zotrvávať v láske nie je ideál, alebo

niečo, čo sa týka len dobrých zvykov, morálky alebo viery, je to požiadavka ľudskej biológie: základ, na ktorom rodina stojí.

Napríklad pôrod človeka je celkom jedinečný a nemá mnoho spoločného s akýmkoľvek zvieracím druhom.

Krátko pred narodením výron hormónov spôsobuje, že mozog plodu sa začne rozvíjať. A ďalšia vec, ktorú by sme u cicavcov nečakali: primáti prežívajú svoje detstvo a dospievanie v materskom lone – my ľudia sa naopak rodíme nevyzretí, svoje detstvo a mladosť prežívame mimo telo matky, na zemi, v rodine.

Deti – vďaka ich výnimočnej mozgovej kapacite – získavajú životné poznatky v reálnom čase. Podmienkou tejto biologickej skutočnosti je, aby manželstvo bolo stabilné. Preto niektorí autori hovoria, že nerozlučné manželstvo je požiadavka prírody, a nie nejaký

produkt kultúrnych tradícií, alebo náboženského presvedčenia, či vynález štátu.

Keď počiatočné pocity, ktoré viedli k zamilovanosti, končia manželstvom, premení sa láska na záväzok na celý život a vzájomne sa doplňuje. Každý z manželov sa vo svojom partnerovi najlepšie zdokonaľuje. Tento zväzok hlavne znamená žiť pre druhého, než „žiť s druhým“. To znamená osobne sa rozhodnúť pre lásku – pre šťastie, pre nebo – a odovzdať svoj život druhému.

Deti v spoločnom projekte

Ak sú v rodine deti, je v rodinnom projekte výchova detí asi tou najhlavnejšou úlohou. Už od malička túžia pocítiť duchovnú jednotu v živote svojich rodičov. „Od prvej chvíle sú deti neúprosnými svedkami života svojich rodičov. (...) Takýmto spôsobom, čokoľvek sa v domácnosti deje, má kladný alebo záporný vplyv

na vaše deti. Snažte sa byť im príkladom, neskrývajte svoju zbožnosť, správajte sa čisto. (...) Preto musíte mať vnútorný života, bojovať, aby ste boli dobrými kresťanmi.“²

Rovnako ako je dôležitá strava, oblečenie alebo voľba školy, je dôležitá aj výchova v pravidlách, postojoch a presvedčeniach, ktoré umožňujú plnohodnotný život každého človeka. Život je jednota, a pokiaľ chceme, aby deti mali pred sebou jasné kritériá, musia denne pociťovať vzájomnú lásku svojich rodičov, to, ako sa zhodujú v dôležitých veciach života rodiny. Ale predovšetkým musia jasným a konkrétnym spôsobom pociťiť, že sú prijímané také, aké sú. Správanie rodičov voči nim musí byť potvrdením ich existencie: aké dobré a krásne je, že si tu s nami, že si súčasťou našej rodiny!

Pokiaľ žijú deti v ovzduší naplnenom pravdou, a nie krátkodobými rozmarmi, bude pre ne ľahšie naučiť sa ovládať sa, a keď príde čas, budú chcieť tento vzor napodobňovať. Je isté, že každé dieťa je iný príbeh, ktorý ony samy píšu v priebehu svojho dospievania. Ale je tiež isté, že v ovzduší plnom konfliktov a nestability, je dozrievanie oveľa ťažšie. Svätý Josemaría k tomu podotýka: „Trochu sa s nimi porozprávaj, nech si uvedomia, že by mali konať ináč, len tak budú ďakovať Bohu.“³

Keď deti vidia, že sa rodičia majú radi, majú pocit bezpečia, to ich charakter posilňuje – vyrastajú v pokoji a majú chuť do života. A ak si rodičia okrem toho aj nájdú na deti dostatok času, spoznávajú, čo znamená odovzdávať sa druhým, nakazia sa láskou svojich rodičov a strach či nepokoj sa v nich vytráca.

Rodina a individualizmus

Rodina vzniká vzťahom, v ktorom sa dvaja stávajú jedným, spojení slobodne uzavretým manželským putom. Láska, aby bola ľudská a slobodná, musí za zachovanie prevzatého záväzku bojovať, nech už sú okolnosti akékoľvek.

Tajomstvom lásky je milovať tak, aby ten druhý bol šťastný. Pokiaľ to tak rodičia robia, deti sa učia láske priamo zo zdroja. Nejde o dva jedinečné projekty, ktoré sa neskôr spoja alebo premiešajú, ale je to len jeden projekt, ktorý obohacuje život oboch manželov. Zamestnanie manžela a manželky, prežívané s nadšením sa v spoločnom projekte umocňuje. Keď myslia v práci na toho druhého, povolanie a rodina sa navzájom podporujú, a takzvané problémy „uzmierovania“ medzi prácou a rodinou sa riešia v súlade s povolaním rodiny.

V manželstve sa vytvára atmosféra, ktorá bráni sebeckému individualizmu, a ktorá umožňuje osobné dozrievanie. Tu má špecifickú rolu žena, ako hovorí pápež František: „Matky sú najsilnejším liekom na šírenie sebeckého individualizmu. Sebecký človek rád opakuje, že sa nemôže rozdeliť. Matky sa naopak rozdelia, akonáhle prijmú dieťa, aby ho porodili a zaistili mu rast.“⁴

Zrelá žena a zrelý muž dokážu uvádzať do praxe, v rámci svojho zdravého rozumu, úctu k nezávislosti a osobnosti druhého človeka. Anielen to, obaja žijú život toho druhého, akoby to bol ich vlastný život. V tomto zmysle veta „budú jedno“⁵ vystihuje všetko. Boží príkaz spoločného života je myslený navždy, znamená úplné a výlučné odovzdanie, mohli by sme povedať, že ide o povolanie k opravdivej a záväznej láske. Zároveň máme

možnosť ho odmietnuť. Ale slobodne prijať pozvanie toho, ktorý je sám Život, je zárukou šťastia. „Keď muž a žena slávia sviatosť manželstva, Boh sa v nich takpovediac „zrkadlí“, vtláča im svoje rysy a nezmazateľný charakter svojej lásky. Manželstvo je obrazom lásky Boha k nám. A to je veľmi krásne“! Boh je v skutočnosti zdieľanie: tri osoby Otca, Syna a Ducha Svätého žijú odjakživa a navždy v dokonalej jednote. A práve to je tajomstvom manželstva.“⁶

Rodina, ak sa riadi týmto programom, má napodobňovať božský život v láske a prelievaní jeho plodnosti. Individualistický človek – „slobodný muž“ – „slobodná žena“ – je toho pravým opakom. Ak chce žiť a nechať žiť, musí sa manželstvo riadiť podľa pokynov, ktoré nám On sám na počiatku dal, „plodte a množte sa“.⁷

Boh je život vo večnom vzťahu.⁸ A chcel ustanoviť s ľuďmi zmluvu lásky. V manželstve „puto lásky je obrazom

a znamením zmluvy Boha s jeho ľudom“⁹. Preto je formálny rozchod taká vážna vec, nech sa už na to pozeráme z akejkoľvek strany.

Šťastie spočíva v manželskej vernosti. Boh k nám bol a je verný, dáva nám nezmerné dobrá: na prvom mieste samotnú lásku k manželstvu a k deťom. Keď deti dorastú vo vernosti rodičov, naučia sa tajomstvu šťastia a zmyslu života.

Na druhej strane spoločenská budova sa stavia z tehál, ktorými sú rodiny, a na základoch, ktoré ju tvoria, sa buduje dôvera všetkých voči všetkým. Ak niet vernosti v prostredí rodiny – ani úcta, ani dôvera – , nebude ani v spoločnosti.

Mª Á. García

A. Segura

Foto v úvode: Jiji (cc)

Poznámky:

1 Svätý Ján Pavol II., apoštolská exhortácia Familiaris consortio, č. 11.

2 Svätý Josemaría, poznámky z rodinného stretnutia, 12-IX-1972.

3 Svätý Josemaría, poznámky z rodinného stretnutia, 24-XI-1972.

4 Audiencia, 7-I-2015.

5 Mt 19,6.

6 Pápež František, Audiencia, 2-IV-2014.

7 Gn 1,28 a 2,24.

8 Por. Svätý Tomáš Akvinský, Summa Theologiae, č. 40, a. 2 a 3.

9 Svätý Ján Pavel II., apoštolská exhortácia Familiaris consortio, č. 12.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/
manzelska-laska-ako-spolocny-projekt-
a-uloha/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/manzelska-laska-ako-spolocny-projekt-a-uloha/) (09.08.2025)